

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

6936

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula la declaració d'impacte ambiental ordinària del projecte PVF Lluçmajor Solar polígon 52, parcel·les 18, 25 i 53, TM de Lluçmajor (exp. 4A/2025)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 20 de març de 2026, i d'acord amb l'article 9.1 del text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons l'addenda al projecte bàsic presentada en data 19 de febrer de 2026, el projecte objecte del present informe consisteix en la instal·lació d'un parc fotovoltaic de 39,4 ha de superfície amb una subestació elevadora i línia d'evacuació subterrània 66 kV. Aquest projecte ha de ser tramitat com una avaluació d'impacte ambiental ordinària per estar inclòs en el punt 12 del grup 3 (*Instal·lacions amb una ocupació total de més de 10 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud mitjana del PDS d'energia, excepte les situades en qualsevol classe de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent*) de l'annex I (*Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària*) del Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost.

2. Descripció del projecte

Segons la documentació presentada inicialment, el projecte consistia en la instal·lació d'un parc fotovoltaic de 52,13 ha, per connectar a la xarxa elèctrica, amb una subestació elevadora de 30/66 kV i un compensador síncron. Situat a les parcel·les 18, 25 i 53 del polígon 52 al TM de Lluçmajor. El PVF es connectaria a la subestació col·lectora de Sa Caseta

des de la subestació elevadora del projecte a través d'una línia d'evacuació subterrània de 6450 m de longitud i 66 kV. I comptaria amb 92700 mòduls amb un potència total de 60718 kWp

Segons l'addenda al projecte bàsic presentada en data 19 de febrer de 2026, com resultat del tràmit d'audiència a la proposta de DIA desfavorable, el projecte s'ha modificat i consisteix en la instal·lació d'un parc fotovoltaic de 39,4 ha, per connectar a la xarxa elèctrica, amb una subestació elevadora de 30/66 kV i un compensador síncron. Es situarà a les parcel·les 18, 25 i 53 del polígon 52 al TM de Lluçmajor.

Es connectarà a la subestació col·lectora Isla des de la subestació elevadora privada del projecte a través d'una línia d'evacuació subterrània de 3570 m de longitud i 66 kV.

Les principals característiques del parc fotovoltaic són:

- Potència nominal: 49,5 MWn.
- Superfície total de les parcel·les: 1.241.625 m²
- Superfície ocupada per la instal·lació: 39,4 ha (394482,18 m²)
- Línia d'evacuació: Recorregut soterrat d'uns 3570 m que anirà per camins públics des de la subestació elevadora del projecte fins a la subestació col·lectora Isla. Utilitzarà el tub de reserva de la línia d'evacuació del PFV de Cala Blava 3 i 4 a partir de l'encreuament del Camí de s'Àguila amb el Carreró de Betlem.
- Altres línies elèctriques: 3 línies elèctriques privades (soterrades) recorren per l'interior de les parcel·les, connectant els 8 centres de transformació.
- Nombre de panells: 70.602 mòduls de 720 W amb una potència total de 50833440 W.
- Altres elements: 150 inversors, un transformador 0,8/30 kV.
- Energia generada prevista: 80.255 MWh

Figura 2. Diferències entre poligonal original (vermell) i poligonal definitiva (verd). Font: *Al·legacions*.

3. Resum de l'estudi d'impacte ambiental (EIA)

Alternatives.

Es proposen tres alternatives d'ubicació, juntament amb l'alternativa 0:

Alternativa 0: es tracta de la no realització del projecte. Es descarta ja que no s'ha determinat cap impacte residual crític i el projecte presenta una sèrie de connotacions ambientals positives.

Alternativa 1: ubicació del projecte a les parcel·les 10 i 11 del polígon 35 i la parcel·la 30 del polígon 30 en el TM de Llucmajor amb una superfície total de 113,19 ha. Es tracta d'una zona d'aptitud fotovoltaica mitjana i sòl rústic general.

Alternativa 2: ubicació del projecte a les parcel·les 5, 6 i 11 del polígon 49 i la parcel·la 7 del polígon 50 en el TM de Llucmajor amb una superfície total de 342,96 ha. Es tracta d'una zona d'aptitud fotovoltaica mitjana i sòl rústic general.

Alternativa 3 (alternativa seleccionada): ubicació del projecte a les parcel·les 18, 25 i 53 del polígon 52 del TM de Llucmajor amb una superfície total de 124,16 ha. Es tracta d'una zona d'aptitud fotovoltaica mitjana i sòl rústic general.

Per determinar quina de les tres alternatives és la més viable pel que fa als aspectes territorials, energètics i mediambientals s'ha realitzat una anàlisi comparativa tenint en compte diversos factors: aptitud fotovoltaica; distància a ANEI, a ARIP, a espais XN2000, a nuclis urbans, a zones de risc d'incendi, a APR d'inundació, a zones humides; presència d'hàbitats d'interès comunitari; vegetació afectada, i incidència visual. La situació més desfavorable per a cada un d'aquestes factors rep una puntuació de 3 i la més favorable d'1. L'alternativa amb una menor puntuació resultarà la més adequada. En aquest cas l'alternativa seleccionada és l'alternativa 3.

També es proposen alternatives de procés, en aquest cas del sistema d'ancoratge de les plaques sobre el terreny. Es plantegen tres opcions:

- Tests prefabricats de formigó: es tracta d'un sistema utilitzat principalment en terrenys tous o inestables on no és factible el suport de les plaques directament enclavades dins del sòl. A causa d'això en alguns casos es precisa la construcció d'una petita base de formigó per a fixar la seva instal·lació. Les plaques es col·loquen sobre els tests mitjançant ancoratges a llistons o travessers d'alumini horitzontals
- Perns o estakes de fixació directa al sòl: quan el sòl presenta unes condicions d'estructuració i estabilitat adequades llavors es poden utilitzar caragols de fixació (en cas de sòls més durs) o bé estakes (en el cas de sòls una mica més fluïdos).
- Sistema de trava de formigó: s'utilitza formigó per a assentar les varetes de suport de les plaques fotovoltaïques perquè no es perfori el sòl i no afectar d'aquesta manera a l'estructura d'aquest. Generalment, es disposa d'una estructura formigonada que uneix els punts d'ancoratge de l'estructura de suport.

Per determinar quina de les tres alternatives és la més viable, es fa una anàlisi tenint en compte la introducció d'elements impropis al sòl, la compactació, la permeabilitat del terreny i els elements antròpics. Atenent aquests factors, l'alternativa amb una major integració ambiental es la dels pern o estakes.

Al document d'al·legacions presentat en data 19 de febrer de 2026 es presenta una anàlisi d'alternatives pel que fa a la línia d'evacuació

Alternativa 1 (projecte original): línia subterrània de 66 kV des de la subestació privada Can Ferri fins a la subestació col·lectora de Sa Caseta. Longitud total: 6.370 metres. Discorr per terreny públic, la major part pel Camí de Cap Blanc (PMV-6014), el Camí de s'Àguila fins a la intersecció amb el Carreró de Betlem, i des d'allà pel Camí de Llucamet fins a la SET de Sa Caseta.

Alternativa 2: línia subterrània de 66 kV de 6.606 m des de la SET Can Ferri fins a la subestació col·lectora de Sa Caseta. S'inicia pel Camí de Cap Blanc, presa el Camí de s'Àguila endinsant-se en paral·lel a la massa forestal fins al Carreró de Betlem, seguint a partir d'aquí el mateix recorregut que l'alternativa anterior

Alternativa 3 (escollida finalment): línia d'evacuació subterrània en 66 kV des de la subestació privada Can Ferri, fins a la Subestació Col·lectora d'Isla. Amb una longitud total de 3.570 m, discorr íntegrament per camins públics fins a la intersecció del Camí de s'Àguila amb el Carreró de Betlem i, des d'aquest punt, utilitza un dels dos tubs prèviament instal·lats de reserva en el marc de l'expedient RE014/23 per a la seva connexió amb la Subestació Col·lectora Isla (expedient RE005/25).

Identificació d'impactes

La identificació i la valoració dels impactes ambientals s'ha realitzat basant-se en la tècnica de les matrius a partir de la consideració de les seves característiques més significatives, així com la importància de cada recurs, i ha estat estructurada en tres àmbits principals: medi abiòtic (tant físic com químic), medi biòtic i medi socioeconòmic o antròpic.

A través de la matriu de Leopold s'identifiquen un total de 43 afeccions negatives sobre els diferents medis, de les quals 9 presenten un impacte sever. També s'identifiquen impactes positius com la reducció dels GEH, la incentivació de l'economia local i la descarbonització del sistema energètic balear.

Com a mesures correctores es proposen, entre d'altres: retirada, apilament i conservació (cobriment per a no produir partícules en suspensió, sempre que sigui possible) de la terra vegetal perquè després pugui ser utilitzada com a substrat de plantació d'espècies en la barrera vegetal; realitzar i implantar un procediment de neteja de les instal·lacions destinat a utilitzar tan sols l'aigua necessària. Sempre que sigui possible primer s'ha de realitzar una neteja en sec. Sota cap pretext es podrà afectar la vegetació arbòria i arbustiva de port alt que es troba en els límits de les parcel·les, ja que per si mateixes constitueixen una barrera visual natural d'elevat valor ambiental. Revisar les rases abans de la seva cobertura amb la finalitat de no soterrar animals que poguessin haver quedat atrapats per caiguda en el seu interior; reforç i disseny de pantalles visuals deixant els passos d'accés pertinents. Plantació d'espècies arbustives i arbòries de 4 metres d'altura inicialment

Estudi incidència paisatgística

Amb base en els resultats obtinguts de l'anàlisi de conques visuals i dels punts d'observació, es pot concloure que el projecte d'instal·lació fotovoltaica en el seu conjunt inicialment suposa una afecció d'un 4,59% de l'àrea d'incidència visual, la qual cosa equival a 184,38 ha principalment concentrades en el pla pròxim de la instal·lació fotovoltaica, mitigant-se un 8,86% (16,34 hectàrees) en el cas de consolidar-se una barrera vegetal contínua en paral·lel al camí de Cap Blanc i a alguns recintes de la instal·lació; reducció que es troba limitada per la presència d'infraestructures energètiques de notable entitat. La barrera vegetal estarà composta per la combinació de formacions arbòries que impedeixi en gran part la visualització del PFV des del moment de la seva plantació, per la qual cosa l'altura mínima haurà de ser en el moment de plantació de mínim 4 m i haurà de comptar amb una frondositat suficient que obstaculitzi el pas visual a un potencial observador. El resultat de l'anàlisi territorial de conques visuals conjuntes posa de manifest que l'impacte acumulatiu de la instal·lació projectada amb els parcs existents en l'àrea d'estudi és de 28,67 ha (0,10%). Es determina que la ubicació de la instal·lació fotovoltaica demostra que l'impacte paisatgístic produït per acumulació de projectes de la mateixa naturalesa és compatible en presentar el terreny una morfologia notablement bona per a ocultar les instal·lacions. Al ser una zona pràcticament plana és pràcticament inapreciable la visibilitat de dues o més parcs des d'algun recorregut escènic accessible i/o concorregut.

S'establirà una barrera vegetal de 4 m d'altura inicials i reforç de la vegetació en paral·lel al camí mitjançant el trasplantament i plantació d'espècies arbustives (*Pistacia lentiscus*) i arbòries (*Ceratonia siliqua* i *Olea europaea* var. *sylvestris*) mediterrànies.

Estudi energètic i vulnerabilitat davant canvi climàtic.

El parc solar Can Ferri generarà energia amb factor d'emissió zero de CO i permetrà donar servei principalment durant les hores punta del dia (seran més eficients entre les 11.00 i les 16.00 hores). No és previsible que el PFV manifesti durant la seva vida útil una vulnerabilitat significativa, alta o extrema, sent totalment adequada la seva instal·lació en la zona analitzada.

Pla de vigilància ambiental.

El Pla de vigilància ambiental inclou el seguiment de: ubicació i extensió de la ocupació temporal, dels vessaments en l'entorn, de la gestió dels residus peril·losos, de les mesures acústiques de vibracions, de la restauració paisatgística, de les comunitats faunístiques i vegetals.

4. Tràmit d'informació pública i consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

Informació pública

Consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Servei d'Agricultura, DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
- Servei d'Explotació i Conservació - D.I. d'Infraestructures i Mobilitat; Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Consell de Mallorca
- Departament d'Emergències, DG. d'Emergències i Interior, Conselleria de Presidència i Administracions Públiques
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, DG d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia
- Servei de Transport i Distribució d'Energia i Generació, D.G. d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia
- Departament de Medi Natural, DG de Medi Natural i Gestió Forestal, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
- Servei de Mines, DG d'Indústria i Polígons Industrials, Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia
- Servei d'Ordenació del Territori - D.I. de Territori i Paisatge, Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Consell de Mallorca
- Servei de Patrimoni Arqueològic, Paleontològic, Etnològic, Industrial i de Béns Culturals - D.I. de Patrimoni, Departament de

Cultura i Patrimoni, Consell de Mallorca

- Servei de Planejament - D.I. d'Urbanisme i Planejament Municipal, Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Consell de Mallorca
- Serveis Tècnics d'Urbanisme - D.I. d'Urbanisme i Planejament Municipal, Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Consell de Mallorca
- Ajuntament de Lluçmajor
- Red Eléctrica España, S.A.U
- Endesa Distribució, S.L.U
- Amics de la Terra
- GOB

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, de data 18 de setembre de 2024, que conclou:

Per tot això, s'informa FAVORABLEMENT, ja que es considera que el projecte s'alinea amb els objectius de reducció d'emissions i reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que marca la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.

Adicionalment, es recomana:

Valorar la implantació d'un sistema d'emmagatzematge energètic el que permetria millorar la gestió i aprofitament de la producció d'energia renovable, significat en una reducció de l'energia produïda mitjançant combustibles fòssils i com es recomana a l'article 43 de la Llei 10/2019.

- Consultar les guies següents:

Guies sobre contaminació atmosfèrica per evitar emissions de pols:

https://www.caib.es/sites/atmosfera/es/l/documentos_de_interes_calidad_del_aire-780/?mcont=3180

Guies per reduir al màxim els impactes ambientals:

<https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/calidad-y-evaluacionambiental/temas/evaluacionambiental/guiaelaboracionesiplantasfotov>

https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/avaluacio_ambiental/energies_renovables/documentos/CRITERIS_AMBIE

- Informe Ajuntament de Lluçmajor, de data 30 de setembre de 2024, que conclou:

DESFAVORABLE (projecte incomplet o insuficient)

- Les línies d'evacuació PRIVADES plantejades, s'indica (apart 8), no se planteja la utilització dels entubats existents si es el cas, que donada la seva longitud (6.450 m) implica una penalització importat per ocupació del la secció del domini públic municipal. Serà necessari aportar estudi de us d'infraestructures lliures (tubs) en trams del traçat plantejat. A falta de compartició s'ha de presentar estudi de capacitat de la secció per on discorre el traçat per a poder encabir-la, tenint en compte la condició II.1 per vial i camins municipals (les xarxes han d'a discórrer màxim a 0,80 metres de les parets...) al tractar-se de la ocupació d'un domini públic, per un principi de bàsic que protecció de l'interès general es considera bàsic que no se'n faci un abús que pot condicionar futures actuacions d'interès públic en aquest domini. Abans d'aprovar el projecte s'hauran de definir els trams en que es compartiran els entubats amb altres operadors existents (si es el cas) que evacuen contra la matèria SE i en quin trams serà necessari l'execució de rases en domini públic així com la capacitat d'aquest de integrar-les el l'espai definit per la condició II.1. En tant no es disposa d'aquesta informació el projecte es considera incomplert/insuficient, ja que no es pot valorar l'afectació real de la infraestructura en el domini municipal. Les línies que discorren per traçat urbà, hauran de ser objecte d'un estudi específic de capacitat de la via per para absorbir en el subsol les necessitats que presenta el projecte, tenint en compte les xarxes existents i les reserva de xarxes municipals de nova implantació (pluvials ...).

-Abans d' aprovar el projecte, s'ha de complir el punt anterior i donat que el pot condicionar de manera importat, s'ha de disposar de la concessió demanial que permeti executar les instal·lacions privades de d'evacuació dins domini públic que ocupin el domini públic per una durada superior a 4 anys i no superior a 75 anys

- Informe Departament d'Emergències, de data 11 de setembre de 2024, que conclou:

Una vegada examinada la documentació del projecte del Parc Fotovoltaic, Son Ferri ubicat al Polígon 52, Parcel·les 18, 25 i 53, Lluçmajor, es proposa informar favorablement. Amb l'obligatorietat de redactar un pla d'autoprotecció on reculli i implanti mesures d'autoprotecció de

la instal·lació definit els accessos i àrees de maniobra de vehicles pesats, així com incorporar mesures adequades per a la prevenció dels incendis forestals ates que la parcel·la es troba confrontada a una zona amb risc extremadament alt d'incendi d'acord amb el Departament de Medi Natural a mes d'establir les mesures preventives segons el que preveu el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (Decret 33/2015, de 15 de maig).

- Informe Endesa Distribución, de data 05 de setembre de 2024, que conclou:

Revisada la documentació corresponent a la ejecució de las instalaciones de nueva planta fotovoltaica PFV LLUCMAJOR SOLAR actualmente en exposición pública, informarle de que al tratarse de instalaciones de alta tensión a 66 KV, la instalación no es competencia de edistribución, por lo tanto no tenemos nada que objetar la presente proyecto. Deberá ser red eléctrica de España la que verifique el punto de conexión en sus cabinas de alta tensión de la subestación.

- Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del sòl, de data 30 de setembre de 2024, que conclou:

Ates les característiques i la naturalesa de l'assumpte de referència, s'informa el següent:

Respecte al Risc d'incendis Forestals, durant la realització de les obres caldrà complir el Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8 2.c).

Referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, s'ha de tenir en compte el següent:

- L'article 48.6.d de la Llei 43/2003, modificada pel RD15/2022, que prohibeix l'ús d'aquestes màquines quan el risc d'incendis sigui molt alt o extrem (Alerta Foc 4) Es pot consultar a la pàgina [alertafoc.caib.es](https://www.caib.es/alertafoc) el nivell diari d'alerta per risc meteorològic d'incendi forestal vigent.
- Les màquines que es facin servir a terrenys forestals o menys de 500 metres dels mateixos s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.

Respecte a la plantació de espècies com a pantalla visual utilitzar espècies autòctones **que no generin matèria seca en el seu interior**, tal i com s'estableix en el projecte, evitant, en tot cas, els Cupressus, Thuja o similars, per tal reduir la propagació en cas d'incendi forestal.

També recordar que l'acompliment de les mesures incloses en aquest informe no exclou de la responsabilitat dels propietaris/promotors en el compliment de la legislació específica adient segons el tipus d'instal·lació o construcció i en l'ús responsable dels mitjans que puguin ésser causants d'un incendi forestal o dels danys que un incendi forestal pugui causar.

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies, de data 12 de setembre de 2024 que conclou:

Per tot això, inform favorablement sobre l'autorització administrativa prèvia, reconeixement d'utilitat pública a efectes de la declaració d'interès general, avaluació d'impacte ambiental ordinària del parc fotovoltaic Can Ferri, situat al polígon 52, parcel·les 18, 25 i 53 del T.M. de Llucmajor, condicionat al compliment de les mesures preventives, correctores i compensatòries previstes al document ambiental.

A més es prendran les següents mesures:

- S'evitaran les tasques susceptibles de generar renou a la franja situada a menys de 140 m del límit SW de les parcel·les 53 i 25 i a l'extrem sud de la parcel·la 18, durant el període de reproducció de la milana, de febrer a juny.
- A més, cal realitzar una revisió a l'inici de les obres per tal de comprovar que no hi ha exemplars de tortugues terrestres que puguin trobar-se ocultes i evitar esclafaments per la maquinària. En cas de trobar-se exemplars, s'alliberaran a una zona segura.

Aquest informe s'emet sense perjudici de l'obtenció d'altres informes o autoritzacions que puguin ser necessàries segons la legislació vigent.

- Informe del Servei de Patrimoni Històric, de data 18 de setembre de 2024, que conclou:

Atès l'exposat no s'establiran cauteles arqueològiques a priori. Les tasques que suposin excavació o moviment de terres hauran de fer-se amb seguiment arqueològic, per la qual cosa s'haurà de nomenar tècnic arqueòleg i presentar informe al finalitzar el seguiment.

Cas que es localitzessin restes s'aturarà la obra i es notificarà al Servei de Patrimoni que establirà les pautes a seguir. Pel que fa al patrimoni etnològic, s'han de conservar totes les parets seques existents, així com les barraques, clapers i parats, que s'hauran de protegir durant la fase d'obres. Així mateix recordem que s'ha produït un incompliment de la normativa patrimonial en no sol·licitar la preceptiva

autorització administrativa per dur a terme una intervenció arqueològica, cosa que pot donar lloc a l'obertura d'un expedient sancionador emparada a la LPHIB (infracció greu - article 102.5).

- Informe del Servei de Planificació al Medi Natural, de data 20 de setembre de 2024, que conclou:

En relació amb la sol·licitud d'informe, per part de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic de data 30 de d'agost de 2024 (Valib núm. 319867), us comunic que el projecte parc fotovoltaic LLUCMAJOR SOLAR, ubicat al polígon 52 parcel·la 18, 25 i 53 de Llucmajor (RE014/24), no està dins Xarxa Natura 2000 ni dins cap espai natural protegit i que per tant, no és preceptiu l'informe d'avaluació de les repercussions ambientals al que fa referència l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

- Informe Red Eléctrica, de data 23 de setembre de 2024, que conclou:

Como contestación a su escrito de fecha 23 de agosto del 2024 en relación con el proyecto referido en el asunto, les comunicamos que Red Eléctrica no presenta oposición al mismo al no existir afecciones a instalaciones propiedad de Red Eléctrica.

Por otra parte, la información de la presente comunicación resulta independiente de la necesaria resolución de los procedimientos de acceso y conexión para la instalación del asunto que, según el Real Decreto 1183/2020, deben completarse para todas las instalaciones que vayan a conectarse a la red, siendo asimismo los correspondientes permisos de acceso y conexión condición previa im-prescindible para el otorgamiento de la autorización administrativa de instalaciones de generación, según la Ley 24/2013 del Sector Eléctrico (Artículo 53).

- Informe del Servei d'Agricultura, de data 17 de gener de 2025, que conclou:

Vist tot l'exposat, i d'acord amb la Instrucció 1/2023, de 18 de gener de 2023, sobre els criteris per emetre informes per la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic i vistes les mesures de compensació proposades, se procedeix a **informar desfavorablement** la instal·lació del parc fotovoltaic LLUCMAJOR SOLAR ubicat al polígon 52, parcel·les 18, 25 i 53 del terme municipal de Llucmajor. Aquest informe s'emet en base a la documentació tècnica presentada, sense perjudici de que com a conseqüència de qualsevol modificació posterior puguin variar les circumstàncies inicials que l'han motivat.

- Informe del Servei d'Agricultura, de data 16 de febrer de 2026, que conclou:

Vist tot l'exposat, d'acord amb la Llei 3/2019, de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears i la Instrucció 1/2023, de 18 de gener, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic, i avaluades les mesures de compensació proposades, es procedeix a **informar favorablement** per a la instal·lació del parc fotovoltaic Llucmajor Solar a les parcel·les 18, 25 i 53 del polígon 52, del terme municipal de Llucmajor

- Informe del Servei d'Ordenació del Territori, de data 10 de desembre de 2024, que conclou:

A la vista de les consideracions tècniques expressades a l'apartat III de l'informe, des del punt de vista de l'ordenació del territori i del paisatge s'informa favorablement el projecte del parc fotovoltaic, amb les condicions següents:

1. L'autorització de la instal·lació fotovoltaica ha d'estar condicionada a l'obtenció efectiva de l'autorització per a la línia d'evacuació comuna, sense la qual no tendria sentit la instal·lació fotovoltaica proposada.
2. En qualsevol cas s'adverteix que pel que fa al recorregut de la línia d'evacuació de transport d'energia, sempre que sigui tècnicament possible, s'ha de considerar la reducció del recorregut fent la connexió directa amb la subestació de Cala Blava, per minimitzar l'impacte del recorregut del nou traçat d'acord amb el que disposa l'article 20 del PDSEIB.
3. En l'execució de les obres de la línia d'evacuació s'haurà de tenir cura en la conservació del ferm dels camins, amb els tancaments laterals, amb la conservació dels marges i parets, i amb el soterrament i canalització de les infraestructures per tal que no afectin la seguretat ni l'estructura dels camins, ni tampoc, tant com sigui possible, les arrels dels arbres confrontants amb el camí. Convendria tenir especial esment a no desplaçar ni retirar el material (pedres) provinent dels esbaldrecs de les parets de tancament confrontants.
4. La documentació del projecte, inclòs el pressupost d'execució, haurà de garantir que la barrera vegetal incorpori de manera efectiva totes les espècies indicades a la documentació de l'estudi d'impacte ambiental (EIA) i en especial a l'estudi d'impacte paisatgístic (EIP), amb les característiques que s'hi indiquen, com a mesures de minimització de l'impacte visual i paisatgístic avaluat. Es recomana una amplada mínima de 5 m de la barrera vegetal, ja que no està definida al projecte.
5. Convé modificar l'aspecte visual dels acabats de les façanes i cobertes de la nau i els centres de transformació amb acabats tractats amb els colors de la gamma de la pedra, del marès o dels ocres terra, o similars amb els existents a l'entorn, per tal d'integrar-los millor en el paisatge de l'entorn, evitant així els acabats amb materials prefabricats, o d'alta reflectivitat.

5. Elements significatius de l'entorn del projecte

El projecte s'executa a les parcel·les 18, 25 i 53 del polígon 53, al TM de Llucmajor. Es tracta d'una zona amb una aptitud fotovoltaica mitjana.

D'acord amb el Pla Territorial Insular de Mallorca, els terrenys on se situen les actuacions estan classificats com a **sòl rústic general (SRG) i sòl rústic de règim general forestal (SRG-F)**. No obstant, les plaques fotovoltaïques només ocupen l'àrea delimitada amb la categoria de SRG.

D'acord amb la normativa urbanística municipal vigent, Revisió i adaptació del Pla General Municipal d'Ordenació de Llucmajor (1984), les parcel·les afectades tenen la qualificació d'Àrea Agrícola Ramadera i Zona de protecció de Sa Marina.

El projecte es situa a zona de risc baix d'incendis. La zona nord-oest de la parcel·la 18 es troba afectada per APR d'incendis i es tracta d'una zona de risc alt d'incendi.

Segons el SIGPAC, l'ús dels recintes de les tres parcel·les on s'instal·laran les plaques es terra arable o de fruits secs. Sent ametllers i garrovers els arbres registrats a la parcel·la 18.

Els recintes on s'instal·laran les plaques estan envoltats per zones agrícoles de secà que conformen un paisatge agroforestal, constituït per un mosaic de zones agrícoles (ametllers i garrovers), zones de garriga (mates i ullastres) i zones boscoses (amb pins), especialment a la banda de ponent. És una zona bastant plana, amb poca pendent.

La zona es troba a sobre de la massa d'aigua subterrània de Marina de Llucmajor (1821M1), que es troba en **estat quantitatiu i qualitatiu dolent**. Pel que fa a la vulnerabilitat a la contaminació, aquesta massa d'aigua subterrània està considerada com una massa amb una **vulnerabilitat moderada**.

El projecte es troba a un 660 m de la ZEPA ES0000081 Cap Enderrocat i cap Blanc.

Els recintes on s'instal·laran les plaques estan envoltats per diferents hàbitats d'interès comunitari, un d'ells prioritari. Els quals són els següents:

- 5330 - Matolls termomediterranis i predesèrtics
- 6620*-Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils
- 9320-Bosc d'Olea i Ceratonia
- 9540-Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics

D'acord amb el visor de l'IDEIB, el projecte es situa en una àrea de **Protecció d'Electrocució d'Avifauna** de les Illes Balears, així com en una àrea **d'Hàbitat de Migració de Rapinyaires** de les Illes Balears. A més, tota la superfície de la parcel·la 53, la meitat sud de la parcel·la 25 i tota l'àrea est de la parcel·la 18 es troben dins àrea d'**Hàbitat de Reproducció de Rapinyaires** de les Illes Balears, per tant és una Àrea important per a les rapinyaires.

Les parcel·les del projecte es superposen amb la zona de protecció al voltant de dos nius de milana, de forma que 8,2 ha del límit sud es troben dins el perímetre de protecció dels nius.

La consulta en el Bioatles (quadricula 1x1, codis: 4765, 4766, 4767, 4776; quadricula 5x5, codi: 474) determinen la potencial presència d'aquestes espècies catalogades: *Testudo hermanni*, *Tyto alba alba*, *Galerida theklae*, *Macropododon mauritanicus* i *Milvus milvus* (amençada: en perill d'extinció).

D'acord amb el PTIM el projecte es situa a la Unitat del Paisatge 7: UP 7 Migorn. Respecte al grau de valoració paisatgística del PTIM, les plaques fotovoltaïques es situen majoritàriament a una zona identificada amb un grau de valoració paisatgística alt. A més, el projecte també es situa en una petita part en un dels paisatges oberts delimitats en el plànol de l'estudi de paisatges oberts de Mallorca.

Pel que fa al patrimoni etnològic a la zona d'actuació hi ha barraques, clapers, parats i parets seques.

6. Consideracions tècniques

- El Pla Territorial Insular de Mallorca cataloga la zona del projecte com sòl rústic general (SRG). A nivell municipal, el Pla General d'Ordenació del Municipi de Llucmajor (1984) classifica l'àmbit del projecte com sòl no urbanitzable i dins aquest com Àrea Agrícola Ramadera i Zona de Protecció de sa Marina. Pel que fa a les àrees agrícoles ramaderes la norma municipal recull a l'article 152 el següent:

2.- Las Áreas Agrícola-ganaderas serán objeto de protección y por tanto de conservación y defensa, y en ellas no podrán efectuarse transformaciones de su destino agrario, ni podrán elevarse otras construcciones que las necesarias para la edificación de la explotación agraria.

4.- Las Áreas Agrícola-ganaderas y Forestales permanecerán protegidas para su conservación y defensa para que no sufran ataques de otras utilizaciones que puedan degradarlas o que decidan una pérdida sensible de sus características tradicionales o de riqueza.

Pel que fa a la Zona de Protecció de sa Marina, l'article 161 determina que:

1. Comprende aquellas zonas del territorio que deban ser objeto de preservación bien sea por sus valores paisajistas, ecológicos o ambientales y que sea de interés su mantenimiento y/o potenciación

2. Regulación de usos

b) Uso agrícola y ganadero.- Permitido en los actuales regímenes de explotación y en aquellos que puedan implantarse siempre que no alteren las condiciones ambientales que son objeto de preservación

Quant al compliment del Decret 33/2015 per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques tipus D en zones d'aptitud alta i mitjana en sòl rústic, el PDSEIB estableix a l'article 36.2 que les instal·lacions de tipus D s'han de tramitar en tot cas per via de la declaració d'interès general. Aquestes instal·lacions s'han de situar o en espais degradats (espais denudats, pedreres abandonades, abocadors per restaurar i espais no agrícoles ja transformats per activitats antròpiques en desús) o en terrenys de baixa productivitat agrícola o bé integrats de forma efectiva en l'activitat agrària, d'acord amb la legislació agrària vigent.

En aquest sentit, d'acord amb el mapa de classes de capacitat agrològica del Ministeri d'Agricultura i Pesca, la parcel·la està situada en una àrea moderadament productiva. A més, segons les dades del SIGPAC només 4,58 ha de les 124,16 ha de la superfície total de les tres parcel·les està declarades com a improductives.

No obstant això, a l'EsIA es justifica aquest punt esmentat que s'ha elaborat una memòria agronòmica en la que es classifica la zona d'estudi amb un valor entre 4 (alt) i 6 (limitat). Però, la mateixa memòria contradiu aquesta justificació, atès que indica que el 65% del territori presenta un valor agrari alt (4) o bo (5). Per tant, les pròpies dades aportades a la memòria evidencien una capacitat agrària significativa del sòl, en sentit contrari a la interpretació que se'n fa en la justificació del projecte.

Tot i que el Servei d'Agricultura ha informat favorablement la proposta, com a mesura compensatòria, de la plantació de 8,54 ha de garrovers en secà, es considera que, des d'un punt de vista ambiental, aquesta actuació no resulta suficient.

Des del punt de vista de la coherència ecològica i de la finalitat de les mesures compensatòries, es considera que aquestes han de contribuir a recuperar o mantenir els valors ambientals perduts pel projecte dins l'àmbit territorial afectat. En aquest sentit, la compensació hauria d'ocupar una superfície equivalent a la de les terres transformades pel parc fotovoltai. Ja que com s'estableix a la Llei 26/2007 de responsabilitat mediambiental, per determinar la magnitud de les mesures reparadores complementàries o compensatòries es considerarà en primer lloc la utilització de criteris d'equivalència recurs-recurs o servei-servei. D'acord amb aquests criteris, es consideraran accions que proporcionin recursos naturals o serveis de recursos naturals del mateix tipus, qualitat i quantitat que els danyats.

Des del punt de vista ambiental, es considera que la reconversió o substitució, i la consegüent pèrdua prolongada, d'una activitat agrícola o d'un sòl potencialment apte per a aquest ús, que per la seva naturalesa requereix condicions d'ubicació molt específiques (tipologia de sòl, composició, estructura o gruix), per una activitat de caràcter industrial i amb una major flexibilitat d'emplaçament, comporta un impacte ambiental significatiu. Entre altres efectes, aquesta transformació altera els paràmetres bàsics del component principal, el sòl, afavoreix processos de degradació i desertificació, provoca la pèrdua de fauna i flora autòctones associades al medi agrícola, redueix la capacitat de producció agrària local i, com a conseqüència, incrementa els impactes derivats de la importació de productes, atesa la disminució de la capacitat d'autoabastiment. En un context de crisi climàtica, caracteritzat per una creixent vulnerabilitat dels sistemes agroalimentaris i de les cadenes de subministrament, la preservació del sòl agrari productiu esdevé un element clau per garantir la sobirania alimentària del territori.

2. Pel que fa a la capacitat agrària un cop finalitzada la vida útil del parc fotovoltai, l'estudi d'impacte ambiental preveu una mesura correctora i una de compensatòria. La mesura correctora planteja sembrar "com a mínim el mateix nombre d'arbres existents" i "habilitar el sòl perquè torni a ser espai cultivable en la seva totalitat". No obstant això, aquestes mesures es formulen de manera genèrica i podrien resultar limitades per garantir la recuperació efectiva de la funcionalitat agrària del sòl, atès que no detallen com s'abordaran els possibles efectes acumulats sobre l'estructura edàfica (com la compactació), la fertilitat (inclosa la reducció del contingut de carboni orgànic total) i la productivitat, que, segons diversos estudis sobre els impactes a llarg termini de les instal·lacions fotovoltaiques (Krasner et al., 2025[1]; Lambert et al., 2021[2]; Moscatelli et al., 2022[3]), poden persistir després del desmantellament.

En aquest sentit, en el document resposta que acompanya l'addenda del projecte s'han ampliat les mesures correctores per a la fase de desmantellament i es proposen les següents mesures:

[1]Krasner, N. Z., Fox, J., Armstrong, A., Ave, K., Carvalho, F., Li, Y., ... & Hernandez, R. R. (2025). Impacts of photovoltaic solar energy on soil carbon: A global systematic review and framework. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 208, 115032.

[2]Lambert, Q., Bischoff, A., Cueff, S., Cluchier, A., Gros, R., 2021. Effects of solar park construction and solar panels on soil quality, microclimate, CO2 effluxes, and vegetation under a Mediterranean climate. *Land Degradation & Development* 32, 5190–5202. <https://doi.org/10.1002/ldr.4101>

[3]Moscatelli, M. C., Marabottini, R., Massaccesi, L., & Marinari, S. (2022). Soil properties changes after seven years of ground mounted photovoltaic panels in Central Italy coastal area. *Geoderma Regional*, 29, e00500. <https://doi.org/10.1016/j.geodrs.2022.e00500>

- Avaluació edàfica prèvia al desmantellament, incloent-hi paràmetres com a densitat aparent, resistència a la penetració, contingut de carboni orgànic total, textura i capacitat d'infiltració.
- Descompactació mecànica del sòl mitjançant subsolatge o tècniques equivalents, en aquelles zones on es detectin valors limitants per a l'ús agrícola.
- Aportació de matèria orgànica i establiment de cobertes vegetals temporals o cultius millorants, orientats a la recuperació de l'estructura del sòl i de la seva activitat biològica.
- Seguiment agronòmic post-restauració, amb indicadors objectius que permetin verificar l'evolució de la fertilitat i l'aptitud agrícola del sòl durant un període determinat.

Aquestes noves mesures cobreixen el bàsic per a la recuperació del sòl. En aquest sentit, s'haurà de desenvolupar un pla de restauració que inclogui les mesures a implantar. A més, s'haurà d'integrar un programa integral de monitorització i control de l'erosió del sòl durant la vida útil del PFV i durant els primers anys després de la fase de desmantellament.

3. Pel que fa a les sinèrgies i els efectes acumulatius amb altres parcs de la zona, només s'ha tengut en compte els efectes derivats de l'impacte paisatgístic. A l'estudi d'incidència paisatgística s'ha calculat la covisibilitat d'altres PFV en una àrea d'influència de 10 km respecte al projecte plantejat i s'ha determinat que no seran visibles més de dos parcs alhora i que el percentatge visual de llocs des dels quals es poden observar és de 0,10% (28,67 ha). No obstant, per dur a terme aquest càlcul no s'han tengut en compte els projectes de PFV en tramitació de la zona i/o amb declaració favorable, els quals arriben a ser 14, en un radi de 10 km.

A més, com s'ha comentat, no s'han tengut en compte els efectes acumulatius i sinèrgics amb altres parcs de la zona, en tramitació o executats, pel que fa a la fragmentació i pèrdua d'hàbitats, la pèrdua de la capacitat agrícola o l'afecció sobre les espècies presents. En aquest sentit, s'ha de destacar que, tot i que es tracta d'una zona de tipologia rural i aprofitament agrícola amb presència de diverses àrees de tipus forestal i pràcticament sense elevacions rellevants, l'entorn del projecte presenta una elevada densitat de parcs fotovoltaics (aprovat i en curs de tramitació) i és un clar exemple de la pressió territorial a la qual està sotmesa la Marina de Lluçmajor.

En el document resposta que acompanya l'addenda del projecte s'afirma que l'administració no posa a disposició pública la informació essencial relativa als projectes en tramitació per poder avaluar correctament els efectes sinèrgics i acumulatius amb altres PFV. En aquest sentit s'ha de dir que, per donar compliment a la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la que es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient i de garantir la participació efectiva; tots els projectes d'instal·lacions fotovoltaïques sotmesos a avaluació ambiental són publicats a la plana web de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic i a la del Servei d'Avaluació Ambiental, en les que es disposa la documentació ambiental relativa al projecte, entre d'altra. A més, al visor de l'IDEIB es disposa d'informació sobre els equipaments d'energia renovable de més de 100 kW, tant aprovats com en tramitació.

Per altra banda, pel que fa a la densitat de parcs fotovoltaics al TM de Lluçmajor, en el document resposta es determina que la pressió territorial és un element propi de la planificació estratègica i l'ordenació del territori. L'ordenació territorial fixa un marc que l'avaluació ambiental de projectes ha de tenir en compte, tot i això, que un projecte sigui compatible amb el planejament, no vol dir que la seva implantació generi un impacte no previst.

En aquest sentit, amb la informació disponible en el Servei d'Avaluació Ambiental s'ha determinat que en el TM de Lluçmajor, el número d'instal·lacions fotovoltaïques existents o aprovades equivalen a unes 342 ha, el que suposa en torn al 1,14% de sòl rústic del municipi. Tot i que aquest valor pot semblar baix, les dades de l'informe de l'extensió de parcs fotovoltaics a Espanya d'AgrInfo del 2024 afirmen que a nivell estatal la superfície ocupada per aquestes instal·lacions suposa el 0,2% de la superfície agrària útil i en el cas de la Comunitat Autònoma de Castella la Manxa, la que presenta un major desenvolupament fotovoltaic amb 11.340 ha, tan sols suposa un 0,3-0,4% de la seva superfície agrària útil. Per tant, la concentració de fotovoltaica a Lluçmajor multiplica per 4 la proporció regional de la CCAA líder en fotovoltaica. Tenint en compte el context insular i la limitació territorial associada, tot i que aquests l·lindars d'ocupació es podrien considerar marginals a escala estatal o autonòmica, si que resulten significatius a un context municipal o supralocal insular i, per tant, ja es podria començar a parlar de saturació local. Ja que, aquest fet implica una fragmentació paisatgística, pèrdua de connectivitat ecològica, pèrdua temporal de sòl agrícola o transformació intensa del paisatge rural tradicional.

4. A l'estudi d'impacte ambiental es determina que el 33% de les parcel·les que acullen la instal·lació corresponen a HIC, però que aquests queden fora de la polygonal del PFV. No obstant, part de la línia elèctrica privada de 30kV discorre per dintre de dues tesselles cartografiades amb els HIC 5330, 6220*, 9320, 9540, fet que no s'ha tengut en compte com a impacte sobre les comunitats vegetals i animals associades. A més, tot i que no es planteja la instal·lació de plaques o de la subestació elevadora del PFV dins els HIC, aquests queden parcialment envoltats per la instal·lació projectada. Aquest fet genera una fragmentació i pèrdua de connectivitat entre els HIC, ja que es produeix una pèrdua efectiva d'àrees de campeig, descans i reproducció de diverses espècies d'avifauna (rapinyaires i estepàries).

En el document resposta que acompanya l'addenda del projecte es determina que el Servei de Planificació del Medi Natural va afirmar que el projecte no afectava a espais dins Xarxa Natura 2000. En aquest sentit tot i que els hàbitats anteriors no són coincidents amb zona delimitada per la Xarxa Natura 2000, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat especifica a l'article 46 el següent:

3. Els òrgans competents, en el marc dels procediments previstos en la legislació d'avaluació ambiental, hauran d'adoptar les mesures necessàries per a evitar la deterioració, la contaminació i la fragmentació dels hàbitats i les pertorbacions que afectin les espècies fora de la Xarxa Natura 2000, en la mesura que aquests fenòmens tinguin un efecte significatiu sobre l'estat de conservació d'aquests hàbitats i espècies.

En el document resposta també s'indica que s'han tengut en compte les consideracions tècniques i s'ha redissenyat el projecte inicial. Per una banda s'ha reconfigurat el PFV i s'ha compactat el *layout*, tractant de reduir així la pèrdua de connectivitat entre els HIC i que les masses vegetals mantinguin la continuïtat espacial amb l'entorn agroforestal.

Tot i aquesta reconfiguració, no es justifica perquè s'ha decidit fer-ho d'aquesta forma i no amb uns altres conjunts de plaques que també suposaria establir corredors entre els HIC.

Per altra banda, s'ha reconfigurat el traçat de la línia interna de 33 kV i ara discorre principalment per vials preexistents fora de les tesselles d'HIC.

Aquestes mesures són tècnicament coherents i s'alineen amb les recomanacions de la *Guia per a l'elaboració d'estudis d'impacte ambiental de projectes de plantes solars fotovoltaïques i les infraestructures d'evacuació* del MITECO. Es recomana que a l'establiment del Pla i el Protocol que s'esmenta s'inclouin totes les mesures proposades i es segueixin també les propostes de mesures establertes a l'*Estratègia de Conservación Aves Amenazadas Ligadas a Medios Agro-Esteparios en España* del MITECO publicada al 2022 i a l'*Estratègia de Conservació de les Aus d'Ambients Agraris de les Illes Balears*.

5. A l'estudi d'impacte ambiental, s'estableixen una sèrie de mesures (instal·lació abeuradors, 20 caixes niu i 10 «hotels d'insectes») per corregir els impactes sobre les aus estepàries. Aquestes mesures no són específiques per a les aus estepàries ni aborden el factor clau, que és mantenir o restaurar superfície funcional d'hàbitat estepari i agrari. Per conservar aquestes espècies en recessió a nivell europeu, cal prioritzar la protecció efectiva d'agrosistemes tradicionals mitjançant pràctiques agràries sostenibles i compatibles amb les necessitats d'aquestes espècies. A més, diversos estudis determinen que les aus estepàries són el grup d'aus més afectat pels PFV (Kosciuch et al., 2020[4], Sousa-Manzano, 2024[5]; Walston et al., 2016[6]).

[4].Kosciuch, K., Riser-Espinoza, D., Gerringer, M., Erickson, W., 2020. A summary of bird mortality at photovoltaic utility scale solar facilities in the southwestern US. PLoS One 15 (4), e0232034.

[5].Sousa-Manzano, M. (2024). Impacto de las plantas fotovoltaicas en las aves.

[6].Walston, L.J., Rollins, K.E., LaGory, K.E., Smith, K.P., Meyers, S.A., 2016. A preliminary assessment of avian mortality at utility-scale solar energy facilities in the United States. Renew. Energy 92, 405–414. <https://doi.org/10.1016/j.renene.2016.02.041>

També s'indica com a mesura durant la fase de funcionament, que es durà a terme un seguiment de les espècies que hagin pogut impactar amb les plaques solars, però no s'indica que es farà si es detecten col·lisions.

Al document resposta, s'indica que la nova configuració del PFV respon a la millora de la funcionalitat ecològica de l'entorn agro-estepari i que d'aquesta manera s'afavoreix la connectivitat i es reforça l'estructura de mosaic pròpia d'aquests sistemes, a més s'incorporen una sèrie de mesures més específiques per aus estepàries, les quals són:

- Pla de gestió agro-estepari, orientat a mantenir un mosaic obert, amb cobertures baixes i heterogènies, evitant processos de densificació incompatibles amb les espècies objectiu.
- Zones de respecte i bandes de transició en els límits del projecte confrontants amb àrees de major potencial per a aus estepàries, garantint continuïtat funcional.
- Calendari ambiental de treballs, limitant les actuacions més pertorbadores durant períodes sensibles de reproducció i cria de *Galerida theklae* i *Burhinus oedipnemus*. Per a la cogullada de serra, el període crític abasta de març a juliol (inici de festeig/nidificació al març-abril i cria fins al juliol). Per al llebrenc, el període sensible s'estén des de febrer fins a agost. Es prioritzaran els moviments de

maquinària pesant i de condicionament del terreny fora d'aquests intervals temporals.

- Compatibilització amb usos agraris i ramaders extensius, ajustant càrregues i períodes conforme a les recomanacions del MITECO i la literatura científica.
- Instal·lació d'abeuradors artificials com a mesura de suport en períodes secs, especialment durant la primavera-estiu quan les fonts naturals poden esgotar-se en el mosaic agroestepari. Aquests punts d'aigua es dissenyaran amb criteris de seguretat per a l'avifauna, incorporant rampes d'accés graduals. El seu disseny segueix les recomanacions del MITECO per a hàbitats esteparis, prioritant espècies com *Burhinus oedicnemus* que depenen d'aigua superficial dispersa.
- Establiment d'un protocol de Gestió Adaptativa davant Col·lisions d'Avifauna

Aquestes mesures són tècnicament coherents i s'alineen amb les recomanacions de la *Guia per a l'elaboració d'estudis d'impacte ambiental de projectes de plantes solars fotovoltaïques i les infraestructures d'evacuació* del MITECO. Es recomana que a l'establiment del Pla i el Protocol que s'esmenta s'incloguin totes les mesures proposades i es segueixin també les propostes de mesures establertes a l'*Estratègia de Conservació Aves Amenazadas Ligadas a Medios Agro-Esteparios en España* del MITECO publicada al 2022 i a l'*Estratègia de Conservació de les Aus d'Ambients Agraris de les Illes Balears*.

6. Així com s'indica a l'informe del Servei de Protecció d'Espècies, les parcel·les del projecte es superposen amb la zona de protecció al voltant de dos nius de milana, de forma que 8,2 ha del límit sud es troben dins el perímetre de protecció dels nius. La pèrdua d'hàbitat d'usos agraris del que en depèn l'espècie *Milvus milvus* pot suposar una limitació pel que fa a la seva futura recuperació. En aquest sentit, un dels objectius específics del Pla de Recuperació del Milà és assegurar superfícies d'hàbitat en bon estat que permetin la recuperació demogràfica de les poblacions a Mallorca i Menorca. A Mallorca, l'hàbitat d'alimentació, format pels espais oberts conreats o amb vegetació arbustiva dispersa i bardisses, està patint també una important degradació, i la instal·lació de PFV incrementa aquesta pèrdua. Així, el manteniment de la activitat agrícola i ramadera pot contribuir a recuperar la població de milà, aportant els recursos tròfics de que depèn (De Pablo, 2004)[7].

[7]. De Pablo, F. 2004. El Milano Real (*Milvus milvus*) en Menorca: actuaciones y resultados, año 2004. Institut Menorquí d'Estudis. Informe inédit para la Conselleria de Medi Ambient.

Al document resposta s'indica que a partir de la informació atorgada pel Servei de Protecció d'Espècies, es redueix la superfície del PFV que es superposa amb la zona de protecció dels nius de milana.

En aquest sentit, tot i la reducció del 62% de l'ocupació efectiva (de 3,80 ha a 1,46 ha dins el perímetre de protecció), persisteixen conjunts de plaques romanents a menys de 500 m dels nius. A més, aquesta àrea coincideix amb dues Àrees importants per a rapinyaires (AIRIB), AIRIB-76 Marina de Lluçmajor, de reproducció i AIRIB Migració 3 Sa Marina. Aquestes àrees es tracten d'hàbitats de reproducció i migració de rapinyaires, zona de nidificació de rapinyaires i freqüentada pels rapinyaires durant la migració prenupcial i postnupcial. Per tant, per reduir encara més els possibles efectes sobre les àrees de campeig, i tenint en compte els criteris d'altres informes del Servei de Protecció d'Espècies a la zona de Sa Marina que determinen que l'elevat nombre de projectes de PFV a la zona comporten una pèrdua d'hàbitat per al campeig, descans i reproducció de rapinyaires, tot l'entorn de protecció dels nius haurà de quedar lliure de plaques.

A més, el Pla de Recuperació del Milà determina que una de les amenaces que sofreix l'espècie són les molèsties durant la reproducció. Certes activitats humanes (feines forestals, obertures de vials, construccions, etc.) a prop dels nius durant l'època de reproducció, especialment durant el seu inici i la incubació dels ous, poden produir l'abandonament del niu, de la posta o dels polls. Per tant, les tasques més sorolloses de la fase d'obres i de la de desmantellament s'hauran de dur a terme fora del període reproductor de l'espècie, el qual s'estén des del mes de febrer fins al juny (ambdós inclosos). A més, les zones de manteniment dels vehicles i la maquinària, així com la zona d'apilament dels residus, s'hauran de disposar fora de la zona afectada pel niu de milana.

També s'haurà de retirar diàriament qualsevol residu plàstic, brides o restes de cables que puguin ser recollits per les aus per a la construcció dels seus nius, atès el risc de lesions o mort per estrangulament de les cries.

Abans de l'inici de la fase d'obra, es facilitarà l'accés al Responsable de Vigilància Ambiental per realitzar una prospecció exhaustiva de nius en els arbres de la parcel·la i zones adjacents. En cas de localitzar un exemplar ferit o un niu no inventariat prèviament, es comunicarà aquesta informació al Servei de Protecció d'Espècies.

7. Segons el visor de l'IDEIB el projecte es troba a uns 660 m de la ZEPA ES0000081 Cap Enderroc i cap Blanc. La Guia per a l'elaboració d'estudis d'impacte ambiental de projectes de plantes solars fotovoltaïques i les infraestructures d'evacuació del MITECO recomana que els PFV s'ubiquin a més de 5 km de les ZEPAs.

En el document resposta que acompanya l'addenda del projecte es determina que el Servei de Planificació del Medi Natural va afirmar que el projecte no afectava a espais dins Xarxa Natura 2000. En aquest sentit tot i que els hàbitats presents a la parcel·la no són coincidents amb la zona delimitada per la Xarxa Natura 2000 i el projecte es situa a 660 m del ZEPA, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat especifica a l'article 46 el següent:

3. Els òrgans competents, en el marc dels procediments previstos en la legislació d'avaluació ambiental, hauran d'adoptar les mesures

necessàries per a evitar la deterioració, la contaminació i la fragmentació dels hàbitats i les pertorbacions que afectin les espècies fora de la Xarxa Natura 2000, en la mesura que aquests fenòmens tinguin un efecte significatiu sobre l'estat de conservació d'aquests hàbitats i espècies.

Aquest preceptiu obliga a avaluar impactes acumulatius més enllà dels límits estrictes de la XN2000, especialment en contextos de saturació com sa Marina de Lluçmajor. El Servei de Planificació del Medi Natural ha reiterat afeccions significatives en projectes adjacents (Cala Blava 1/2, mateixa zona): fragmentació d'hàbitat agroestepari, efecte barrera per tancaments/línies i pèrdua de connectivitat (corredor ART-3.3 PTI Mod. 3), agreujant l'estat desfavorable d'espècies com *Galerida thekla* i *Falco naumanni*.

En el document també s'indica que hi ha precedents administratius de PFV a distàncies inferiors a 5 km de ZEPAs i que fins hi tot n'hi alguns que es troben dins ZEPA. Cal indicar que els PFV als que fa referència (PFV Es Llobets al TM de Lluçmajor i el PFV Porreres) es varen posar en servei l'any 2008 i, per tant, són anteriors a la declaració de les ZEPAs en els que troben.

En aquest sentit, la Directiva Aus indica que els estats membres tenen l'obligació de conservar els territoris més adequats, en nombre i superfície, suficient per garantir-ne la supervivència, per tant s'hauran de seguir les indicacions esmentades anteriorment pel que fa a les rapinyaires i les aus estepàries.

8. Pel que fa a la línia d'evacuació, a l'estudi d'impacte ambiental no es presenten alternatives pel seu recorregut. A més, es menciona que no s'han trobat afeccions en el traçat de la línia durant la fase d'obres, però que si n'hi hagués, s'hauran de respectar les següents distàncies mínimes per encreuaments i paral·lelismes, però no s'indica cap mesura.

Destacar també que, a l'article 20.3 del PDSEIB s'estableixen una sèrie de criteris per a les actuacions de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica per minimitzar el seu impacte, entre els que destaquen la cerca del recorregut més curt possible i aprofitar al màxim els traçats existents.

En el document resposta, es determina que s'ha dut a terme una anàlisi d'alternatives i que en compliment de l'article 20.3 del PDSEIB s'ha seleccionat el recorregut més curt possible. Aquesta alternativa consisteix en escurçar el recorregut original i aprofitar el tub de reserva de la línia d'evacuació dels PFVs Cala Blava 3 i Cala Blava 4, la qual es connecta a la SET Isla. Amb una longitud total de 3.570 m, la línia discorre íntegrament per camins públics fins a la intersecció del Camí de s'Àguila amb el Carreró de Betlem i, des d'aquest punt, utilitza un dels dos tubs de reserva. No obstant, s'ha pogut observar a la nova documentació aportada, que la línia d'evacuació del projecte avaluat i la línia d'evacuació de Cala Blava 3 i 4 s'intersequen abans, a la intersecció entre el Camí de Cap Blanc i el camí particular del polígon 45 parcel·la 9180. Per tant, per minimitzar els efectes associats a la instal·lació de la línia, s'haurà d'usar el tub de reserva des de la primera intersecció. Si això no fos tècnicament viable i no es pot usar el tub de reserva fins al punt indicat a l'addenda del projecte, ambdues línies d'evacuació hauran de discórrer per una mateixa rasa.

Per altra banda, amb la modificació del recorregut de la línia d'evacuació, aquesta es connecta ara a una subestació elevadora, SET ISLA (30/66/132 kV). En aquest sentit, aquest SET serveix per elevar la tensió de 30 a 60 kV generada en els PFV Cala Blava 3, Cala Blava 4 i na Forana. Per tant, la subestació elevadora privada projectada a la instal·lació fotovoltaica objecte d'aquesta declaració ja no seria necessària, al poder elevar la tensió en un nou punt de connexió. Per això, si és tècnicament viable el dispost anteriorment, es prescindirà de la subestació elevadora privada, de manera que s'eviti la duplictat d'infraestructures i es redueixi l'impacte paisatgístic i els costos.

9. Referent al compliment de les mesures i els condicionants ambientals establerts per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaïques tipus D segons l'annex F del Decret 33/2015, revisat l'estudi d'impacte ambiental, tot i que s'assegura que el projecte compleix totes les mesures i condicionants de l'annex F per a instal·lacions fotovoltaïques tipus D, es detecta que no es compleixen els següents punts:

- *SOL-A01: Dins l'àmbit del projecte es prioritzarà la localització de les instal·lacions en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu amb baixa productivitat.*

Pel que fa a la productivitat, aquest punt ha estat refutat a la primera consideració tècnica, en la qual es subratlla que la parcel·la se situa en una zona moderadament productiva, amb només 4,58 ha, d'un total de 124,16 ha, considerades improductives. A més, la memòria agronòmica indica que el 65% del territori té un valor agrari alt o bo, contradient la seva justificació inicial.

Pel que fa al valor ambiental, l'àrea del projecte està qualificada com Zona de protecció de Sa Marina, la qual compren aquelles zones del territori que han de ser objecte de preservació bé sigui pels seus valors paisatgístics, ecològic o ambientals i que sigui d'interès el seu manteniment i/o potenciació.

- *SOL-A05: Un cop delimitada la zona on es localitzarà la instal·lació, s'efectuarà un mapa de sensibilitat ambiental de l'espai que integri l'anàlisi dels elements identificats en aquesta Modificació del PDSEIB per tal de garantir una adequada integració ambiental del projecte.*

Es justifica aquest punt indicant que s'han analitzat els valors ambientals de la zona i que el MITECO classifica el terreny amb una sensibilitat ambiental molt baixa.

D'acord amb el GEOPORTAL del MITECO, el terreny es classifica principalment amb una sensibilitat ambiental baixa i algunes àrees on es preveu instal·lar-hi plaques presenten una sensibilitat ambiental alta. Destacar també que no existeix la classe molt baixa, el MITECO estableix 5 classes, de màxima a baixa.

Pel que fa a l'anàlisi dels valors ambientals, no hi ha cap referència d'aquesta dins l'estudi d'impacte ambiental ni en els annexos aportats. A més, l'àrea del projecte es classifica com a Zona de Protecció de Sa Marina, la qual per definició són zones del territori objecte de preservació pel seus valors paisatgístic, ecològics o ambientals.

- SOL-A08: *Es realitzaran processos de participació ciutadana en el projecte d'implantació d'instal·lacions fotovoltaiques de tipus D*

Es determina que aquest punt no aplica ja que la fase en la que es troba el procediment no permet efectuar aquest criteri. Tot i això, a les mesures per minimitzar l'impacte sobre la població si que s'estableixen mesures com visites guiades a la instal·lació dirigides a l'alumnat d'ESO o l'establiment de programes formatius per millorar la capacitat tècnica.

En el document resposta, s'indica que es té en compte aquesta consideració i que s'organitzarà un procés de participació ciutadana previ a l'autorització definitiva.

- SOL-D04 *Caldrà dissenyar els camins, les plataformes i les construccions associades al parc de forma que se'n minimitzi l'impacte sobre l'entorn proper. Els materials i la composició d'aquestes construccions s'adaptaran a l'entorn on es localitzin.*

Així com s'indica a l'informe del Servei d'Ordenació del Territori, els elements i components del conjunt de la subestació i la nau que acull el compensador síncron no compleixen la norma 22 del PTIM, al presentar acabats amb materials prefabricats o d'alta reflexivitat.

En el document resposta, s'indica que tots els elements del PFV i la nau que acull el compensador síncron es dissenyaran per mimetitzar-se amb l'entorn. No s'indica res més.

- SOL-FO3 *Es redactaran i implantaran els corresponents plans d'autoprotecció d'incendis forestals per a les instal·lacions ubicades en zones de risc d'incendi forestal, se'n definiran els accessos i es garantirà l'arribada i maniobra de vehicles pesants, d'acord amb la normativa sectorial vigent.*

Es determina que aquest punt no aplica al no haver-hi risc d'incendi. Tot i això, tal com s'indica a l'informe del Servei d'Emergències, la parcel·la es troba confrontada a una zona amb risc extremadament alt d'incendi d'acord amb el Departament de Medi Natural. A més, aquest servei determina en el seu informe l'obligatorietat de redactar un pla d'autoprotecció en el que es reculli i implantin mesures d'autoprotecció de la instal·lació definint els accessos i àrees de maniobra de vehicles pesants, així com incorporar mesures adequades per a la prevenció dels incendis forestals

- SOL-G02 *Es respectaran els corredors biològics identificats i es minimitzarà l'afectació negativa sobre aquests.*

Es determina que aquest punt no aplica al afirmar que no s'han identificat corredors biològics. No obstant, a l'estudi d'impacte ambiental no hi ha cap menció de les tasques realitzades per identificar-los.

En el document resposta, s'indica que amb la nova configuració del projecte es permet al transit de fauna i es mantén la connectivitat ecològica a escala local tot i que no existeix un corredor biològic definit.

- SOL-H04 *S'hauran de tenir en compte les característiques de les espècies d'avifauna presents a la zona (o de rutes migratòries) per tal com hi ha espècies que es veuen atretes pels reflexos de les instal·lacions fotovoltaiques. En aquest sentit, caldrà tenir en compte la funció com a hàbitat d'alimentació i reproducció per a moltes espècies que tenen certs espais agrícoles.*

S'estableixen una sèrie de mesures per tractar de corregir els impactes sobre les espècies d'avifauna. Com s'ha comentat als punts 6 i 7, aquestes mesures no són específiques per a les aus estepàries ni aborden el factor clau, que és mantenir o restaurar superfície funcional d'hàbitat estepari i agrari. Pel que fa al milà, els espais agrícoles, com el del projecte, compleixen la funció d'hàbitat d'alimentació. Per tant, la destrucció d'aquests agrosistemes pot repercutir negativament a la recuperació de l'espècie.

En el document resposta s'han establert noves mesures per minimitzar els impactes sobre les espècies d'avifauna presents, les quals ja s'han comentat anteriorment.

10. Així com s'indica a l'informe del Servei d'Ordenació del Territori, els elements i components del conjunt de la subestació i la nau que acull el compensador síncron no compleixen la norma 22 del PTIM, al presentar acabats amb materials prefabricats o d'alta reflectivitat. Per tant, seria convenient modificar l'aspecte visual dels acabats de les façanes i cobertes de la nau i els centres de transformació amb acabats tractats amb els colors de la gamma de la pedra, del marès o dels ocres terra, o similars amb els existents a l'entorn.

- Substitució d'acabats metàl·lics brillants o reflectors per acabats mat i microtexturitzats. Utilització de revoco mineral o monocapa pigmentat en massa, panell sandvitx amb acabat exterior prelacatge mat, o revestiment metàl·lic tractat amb pintura en pols de baixa lluentor.
- Ús d'acabats de baixa reflectivitat, evitant superfícies metàl·liques brillants.
- Aplicació de pintura polièster o poliuretà en acabat mat.
- Eliminació de qualsevol tractament superficial amb comportament especular.
- Centres de transformació i elements auxiliars:

Aplicació de pintura en pols o poliuretà amb acabat mat.
Integració cromàtica coherent amb la nau principal.

- Paleta cromàtica:

Selecció de colors dins de la gamma de la pedra, ocres terra o marines apagades.
Definició mitjançant codis normalitzats (RAL o NCS).
Validació prèvia mitjançant mostres físiques in-situ.

- Control verificable de reflectivitat:

Exigència als fabricants de fitxes tècniques que acreditin acabat mat i sota lluentor.
Determinació de la lluentor superficial conforme a estàndards normalitzats (ISO 2813 o ASTM D523).
Incorporació d'aquesta documentació a l'expedient d'obra.

Pel que fa aquestes mesures, s'haurà de tenir en compte que les pintures de poliuretà no siguin amb base de dissolvent sinó amb base d'aigua, ja que presenten quantitats més baixes de COV.

11. A l'estudi d'impacte ambiental es menciona que els components de la instal·lació elèctrica del parc fotovoltaic connectats a la xarxa de baixa tensió compliran amb el que disposa l'article 16 del RD 1699/2011, de 18 de novembre, pel que se regula la connexió a xarxa d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica de petita potència. No obstant això, aquest RD regula només harmònics i compatibilitat electromagnètica per instal·lacions fotovoltaïques de petita potència ≤ 100 kW connectades a baixa tensió (< 1 kV), per la qual cosa no és aplicable a un parc de 52,8 MWn amb subestació elevadora 30/66 kV. En aquest cas la normativa d'aplicació seria el RD 1066/2001. Tot i que no hi ha habitatges aïllats a menys de 100 m de PFV, la línia d'evacuació sí que discorre pròxima a aquests. La Guia per a l'elaboració d'estudis d'impacte ambiental de projectes de plantes solars fotovoltaïques i les infraestructures d'evacuació del MITECO determina que el llindar de seguretat, tenint en compte les publicacions del ICNIRP i de l'OMS, es troba per sota de $100 \mu\text{T}$ i per sota de $0,4 \mu\text{T}$ en les recomanacions més restrictives. Encara que el llindar de $0,4 \mu\text{T}$ no està recollit normativament, aplicant el principi de precaució, es considera que s'han d'adoptar totes les mesures possibles per a tendir a aconseguir aquests nivells. En cas que això fos impossible, es procurarà aconseguir el menor nivell d'exposició possible, sempre per sota del llindar de $100 \mu\text{T}$ recollit en les recomanacions del Consell d'Europa.

12. L'estudi d'impacte ambiental només té en compte la contaminació acústica durant la fase de construcció, ocasionada per la maquinaria i les activitats d'obra. No obstant això, no es tenen en compte els nivells d'emissió que derivarien de l'emplaçament de la subestació elevadora. Els elements d'aquestes instal·lacions, com els transformadors i les cel·les MT/AT produeixen soroll continu de baixa freqüència, amb valors de 60-65 dB(A) a 10-20 m. Tot i que no hi ha habitatges al voltant, aquestes baixes freqüències podrien afectar a ratapinyades i ocells.

- Incorporar en fase de projecte d'execució la potència sonora certificada dels equips finalment seleccionats.
- Realitzar modelització acústica prèvia a la fase de funcionament conforme a metodologia normalitzada (ISO 9613-2).
- Seleccionar equips de baixa emissió sonora i optimitzar el seu emplaçament per a maximitzar distàncies respecte a àrees sensibles.
- Verificar mitjançant mesurament in-situ, després de la posada en servei, que els nivells en l'entorn compleixen la normativa aplicable.
- Incorporar la documentació acústica certificada a l'expedient d'obra.

13. A l'estudi d'impacte ambiental es determina que el reg de la barrera vegetal es durà a terme preferentment amb aigua depurada i que les plaques es faran netes preferentment en sec i només usant l'aigua necessària. No obstant, no s'estima quin serà el requeriment hídric anual ni d'on s'obtindrà l'aigua per a la neteja de les plaques.

En el document resposta s'indica que l'abastiment d'aigua es durà a terme a través d'aigua depurada procedent d'EDAR autoritzada conforme al RD 1620/2007 i al Reglament (UE) 2020/741 relatiu als requisits mínims per a la reutilització d'aigua o sinó a través de subministrament per cisterna gestionada per operador autoritzat.

Pel que fa al requeriment hídric, s'ha considerat un consum de 484 m^3 per tres anys pel reguïu de la barrera vegetal i un consum màxim anual de 150 m^3 per la neteja de les plaques.

14. Tot i que a la documentació aportada no es fa menció si en un futur es planteja la col·locació d'un sistema d'emmagatzematge de bateries, el Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, al seu informe, recomana la instal·lació d'aquest sistema per millorar la gestió i aprofitament de la producció d'energia renovable, tal com s'indica a l'article 43 de la Llei 10/2019 de canvi climàtic. En aquest sentit, si en una segona fase es decidís procedir a la instal·lació de bateries, abans de l'execució del projecte, s'hauran d'aplicar les millors tècniques disponibles quant a seguretat i renou del sistema de bateries i s'hauran de col·locar a una distància mínima de 250 m de zona forestal o de garriga i a 100 m d'habitats aïllats.

15. Al projecte bàsic s'indica que els disjuntors de mitjana tensió usaran interruptors amb hexafluorur de sofre. L'EsIA no cap menció a la utilització de sistemes que continguin aquest gas. Per tant, no s'inclou una descripció dels elements que contenen el gas, ni el volum total de gas que contendria la instal·lació, potencial contaminant, ni la descripció dels sistemes de contenció, o si es obligatori la seva substitució d'acord amb la legislació europea. L'SF6 és un dels gasos d'efecte hivernacle més potents, amb un potencial d'escalfament global 23.500 vegades superior al del diòxid de carboni (CO2). L'alta estabilitat atmosfèrica i la capacitat per atrapar la radiació infraroja el converteixen en un gas molt més potent per escalfar l'atmosfera terrestre que el CO2 a llarg termini. La Unió Europea ha establert diverses dates de prohibició per a l'ús del gas en el Reglament (UE) 2024/573: 1 de gener del 2026 per a equips fins a 24 kV, i 1 de gener del 2030 per a equips de 24 kV fins a 52 kV, 1 de gener de 2028 per a equips de 52 kV fins a 145 kV i 1 de gener de 2032 per a aparells elèctrics d'alta tensió de més de 145kV o més de 50 KA de corrent de curtcircuit. S'ha de considerar que les dates establertes per la Unió Europea són límits per a la posada en servei d'equips, es a dir, que aquells instal·lats o previstos que no estiguin en funcionament, no podran iniciar la seva activitat després de les dates límit establertes a la normativa.

Conclusions de la declaració d'impacte ambiental

Primer. Es formula la **declaració d'impacte ambiental favorable del projecte PVF Lluçmajor Solar polígon 52, parcel·les 18, 25 i 53, TM Lluçmajor**, signat per Jaime Sureda Bonnin, enginyer tècnic industrial; Gonzalo García Uriarte, enginyer industrial, i Àngel Lacleta Barrera, en data 12 de març de 2024, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixi amb les mesures correctores i preventives previstes a l'estudi d'impacte ambiental del PFV signat pel biòleg Ramon Manera, en data 29 de febrer de 2024, així com a l'addenda al projecte bàsic, a la línia d'evacuació i al document resposta presentats en data 19 de febrer de 2026, i els condicionats següents:

1. S'haurà de mantenir lliure de plaques i instal·lacions l'àrea coincident amb l'entorn de protecció del niu de milana (sud de la subparcel·la d de la parcel·la 53 i zona SO de la parcel·la 25).
2. Si és tècnicament viable, la línia d'evacuació usará el tub de reserva de la línia d'evacuació de Cala Blava 3 i 4 a la primera intersecció que té lloc (a la intersecció entre el Camí de Cap Blanc i el camí particular del polígon 45 parcel·la 9180). Si això no fos tècnicament viable i no es pot usar el tub de reserva fins al punt indicat a l'addenda del projecte, ambdues línies d'evacuació hauran de discórrer per una mateixa rasa.
3. Ateses les noves condicions del punt de connexió a la xarxa, i si escau des del punt de vista tècnic i econòmic, el projecte prescindirà de la subestació elevadora privada proposada, elevant la tensió directament al SET ISLA.
4. A l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, es recomana la instal·lació d'un sistema d'emmagatzematge energètic per millorar la gestió i aprofitament de la producció d'energia renovable, tal com s'especifica a l'article 43 de la Llei 10/2019. Tot i que a l'EsIA no es menciona, si en un futur es planteja la instal·lació d'un sistema d'emmagatzematge per bateries associat al PFV Lluçmajor Solar, d'acord amb l'annex II Grup 4 apartat n) de la Llei 21/2023, d'avaluació ambiental, aquests sistemes s'hauran de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental simplificada si s'executen fora de la poligonal del PFV. Independentment de si s'ubiquen dintre o fora de la poligonal haurà de complir:

La ubicació de les bateries, a causa dels riscos associats a aquests sistemes, haurà de mantenir una distància mínima de seguretat de 250 m de massa forestal o garriga i de 100 m d'habitatge aïllat.

Les bateries a instal·lar hauran d'ajustar la seva potència i dimensions al magatzem de l'energia renovable produïda al PFV de Lluçmajor Solar.

El projecte haurà d'avaluar el risc d'incendi, renou, desbordament tèrmic, fuites i contaminació del sòl i les aigües, camps electromagnètics, etc. Així com concretar les mesures de prevenció, resposta i gestió que s'aplicaran en cas d'incident, a més del seguiment de les mateixes.

La ubicació de les bateries cal que s'integrin a l'entorn per evitar que siguin visibles des del camí i accés al recinte on s'ubiquen. Per altra banda, tots els elements dels mòduls energètics que es projectin, cal que s'integrin amb el paisatge i que evitin l'aparició d'elements aliens a la construcció tradicional, per tal de donar compliment a les condicions d'integració paisatgística i ambiental recollides a la Norma 22 del PTIM i millorar així la integració paisatgística de la nova instal·lació.

Atès que les instal·lacions d'emmagatzematge d'energia en bateries no disposen d'una reglamentació quant a la seguretat contra incendis, el projecte ha d'incloure una anàlisi dels riscos, identificant els distints esdeveniments, les corresponents causes i les mesures de seguretat a implantar per tal de garantir la seguretat de la instal·lació. En especial l'anàlisi dels riscos ha de contemplar:

Mesures per evitar que es produeixi incendi o explosió.

Mesures de detecció i alarma en cas d'incendi.

Mesures d'extinció.

Mesures en cas d'incendi o explosió d'un mòdul, per tal que aquest no es propagui a la resta de mòduls.

S'hauran d'aplicar les millors tècniques disponibles quant a seguretat i renou del sistema de bateries.

S'haurà d'ajustar al que estableix la normativa per a la contaminació del sòl (actualment RD9/2005,17 de gener, de sols contaminats).

S'haurà d'ajustar al que estableix la normativa per a la seva gestió en la fase de residus (actualment Reglament (UE) 2023/1542 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de juliol de 2023, relatiu a las piles i bateries i els seus residus i pel que se modifiquen la Directiva 2008/98/CE i el Reglament (UE) 2019/1020 i se deroga la Directiva 2006/66/CE i Reial Decret 27/2021, de 19 de gener, pel que se modifiquen el Reial Decret 106/2008, d' 1 de febrer, sobre piles i acumuladors i la gestió ambiental dels seus residus, i el Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics.

5. La compensació agronòmica es durà a terme amb vegetació de cultiu autòctona o tradicional de la zona, que ocupi la mateixa superfície que la de les terres transformades pel parc fotovoltaic i, preferiblement, dins el mateix municipi afectat per l'actuació, o en tot cas en municipis limítrofs.

6. D'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies, s'evitaran les tasques susceptibles de generar renou a la franja situada a menys de 140 m del límit SW de les parcel·les 53 i 25 i a l'extrem sud de la parcel·la 18, durant el període de reproducció de la milana, de febrer a juny. A més queda expressament prohibida la realització de tasques d'obertura de rases, moviments de terres o treballs d'alta emissió acústica en un radi de 500 metres respecte a qualsevol niu actiu durant el període comprès entre el febrer i el juliol. Les zones de manteniment dels vehicles i la maquinària, així com la zona d'apilament dels residus, s'hauran de disposar fora de la zona afectada pel niu de milana.

7. S'haurà de retirar diàriament qualsevol residu plàstic, brides o restes de cables que puguin ser recollits per les aus per a la construcció dels seus nius, atès el risc de lesions o mort per estrangulament de les cries.

8. Abans de l'inici de les obres, s'haurà d'elaborar un Pla de Restauració Ambiental que defineixi les mesures específiques de prevenció, control i seguiment de processos erosius al llarg de totes les fases del projecte (execució, operació i desmantellament). Aquest haurà de definir mesures específiques de prevenció, minimització i control de l'erosió hídrica del sòl a tot l'àmbit d'actuació, incloure avaluacions periòdiques de l'erosió potencial mitjançant l'índex RUSLE o metodologia equivalent amb indicadors i líndars d'acceptabilitat i garantir la implantació immediata de mesures preventives o correctores en cas de superació d'aquests líndars, com ara la sembra d'espècies herbàcies autòctones adequades, l'aplicació de mulching orgànic i la col·locació de barreres antierosió o estructures equivalents.

Així mateix, en l'àmbit destinat a la instal·lació de les plaques fotovoltaïques, abans de l'inici dels treballs s'haurà d'executar un estudi microbiològic del sòl i un estudi de les poblacions d'insectes. Durant la fase d'operació del parc, s'haurà de realitzar un seguiment anual de la qualitat i evolució del sòl i de les poblacions d'insectes, integrant els resultats dins el Pla de Vigilància Ambiental corresponent.

A més, de cara al desmantellament del parc, s'haurà d'elaborar un Pla de Recuperació del Sòl i de la Capacitat Agrària, que tindrà en compte:

- Les mesures de restauració i control d'erosió previstes en el document de resposta tècnica i en el Pla de Restauració, així com la seva eficàcia demostrada durant la fase d'operació.
- Les millors tècniques disponibles en el moment de la desmantellament, particularment en matèria de recuperació edàfica, regeneració de la fertilitat i capacitat agrària de la superfície, assegurant una retorn de la zona a un estat compatible amb l'ús agroecològic o agrari que correspongui segons el planejament territorial i el diagnòstic de partida.

11. S'haurà de contractar un auditor ambiental, que acrediti el compliment del PVA proposat en l'EsIA, donat que el projecte supera el pressupost d'un milió d'euros tal com s'estableix a l'article 29 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

12. Abans de l'inici de la fase d'obra, es facilitarà l'accés al Responsable de Vigilància Ambiental per realitzar una prospecció exhaustiva de nius en els arbres de la parcel·la i zones adjacents. En cas de localitzar un exemplar ferit o un niu no inventariat prèviament, es comunicarà aquesta informació al Servei de Protecció d'Espècies.

13. Es donarà compliment a les noves mesures establertes en el document resposta de 19 de febrer de 2026 i s'actualitzarà el Pla de Vigilància ambiental per incloure les noves mesures. Abans de l'aprovació del projecte per part de l'òrgan substantiu, el promotor haurà de remetre a l'òrgan substantiu i a l'òrgan ambiental un Pla de Vigilància actualitzat que haurà d'incloure i pressupostar:

Els condicionants inclosos en la present Declaració d'Impacte Ambiental.

Les mesures compensatòries proposades (tant a l'EsIA com al document resposta).

Els informes de seguiment de les mesures preventives i correctores presentades en l'EsIA i a la DIA. A més, s'hauran d'incloure:

Els registres de les mesures periòdiques dels camps electromagnètics.

Els registres del manteniment preventiu i/o correctiu dels equips elèctrics que contenguin olis o gasos dielèctrics i del gas hexafluorur

de sofre.

Els registres de les incidències ambientals detectades, entre elles les faunístiques.

Els registres de la gestió dels residus generats, amb indicació estimada de volum i tipus de residus.

Els documents de lliurament dels residus perillosos als gestors autoritzats.

Els informes de seguiment de les mesures d'integració agrària i de les mesures compensatòries.

Registres del consum anual d'aigua utilitzat i l'origen de l'aigua utilitzada.

Registres del seguiment de la barrera vegetal, indicant la reposició de marres, regs de sequera, o altres tractaments específics.

Seguiment de l'estudi d'erosió del sòl, el microbiològic del sòl, de l'estudi de les poblacions d'insectes i de la recuperació del sòl i la capacitat agrària a la fase de desmantellament.

En el cas de la fase de desmantellament, també s'haurà d'elaborar un informe complet de totes les dades analítiques i la valoració global ambiental del desmantellament. Així mateix, s'hauran de realitzar seguiments ambientals i elaborar informes anuals durant la fase de restauració agrícola/ambiental, com a mínim durant els primers dos anys posteriors al desmantellament del parc fotovoltaic.

14. Els panells fotovoltaics tenen materials contaminants perillosos raó per la qual s'hauran de tractar com a residu d'aparells elèctrics i electrònics, tal com s'estableix al Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus. Per tant, s'haurà de garantir la correcta gestió dels panells fotovoltaics, tant en la fase d'explotació com de desmantellament mitjançant una declaració responsable de la gestió correcta de les plaques, que hauran de signar el promotor i/o el propietari, sense perjudici que l'òrgan substantiu valori l'aplicació potestativa de l'article 33 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, relatiu a fiances i/o assegurances per garantir dit desmantellament.

15. No es poden cremar els rostolls i restes de vegetació que puguin generar-se durant els desbrossaments. Les restes vegetals s'hauran de dur a instal·lacions que ho puguin aprofitar per fer compost o ser recollits per empreses que facin aquesta valorització

16. S'haurà de donar compliment al que sigui d'aplicació del Reglament (UE) 2024/573 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) num. 517/2014. En cas que no sigui d'aplicació, se seleccionaran preferentment equips que no facin servir gas SF6 o que tinguin un consum mínim d'aquest gas. Es tindrà un protocol per al transport, ompliment, manteniment i buidat d'equips que utilitzin gas (SF6); detecció de fuites, actuació en cas de fuga accidental i control del consum anual. S'hauran de compensar les emissions de gas SF6 mitjançant reforestacions de la superfície necessària per a absorbir la quantitat equivalent a les emissions anuals de SF6. A més al Pla de Vigilància Ambiental s'haurà d'incloure un control del gas hexafluorur de sofre (SF6) de manera periòdica, mitjançant la verificació de la pressió o de la densitat i l'aplicació de mesures compensatòries si es detecten fuites.

17. S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica i de la línia elèctrica i, si escau, dels sistemes d'emmagatzematge d'energia que eventualment s'hi puguin implantar. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció del parc fotovoltaic i s'ha de complir amb l'establert al Reial decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant emissions radioelèctriques i amb el que disposa la Recomanació 1999/519/CE. En els límits exteriors d'habitatges a menys de 100 m dels punts d'emissió s'haurà de comprovar el valor del camp electromagnètic en l'estat de carrega màxima del parc fotovoltaic, considerant per al càlcul a una distància de 0,2 m dels límits d'aquest i a una altura d'1 m, i en el cas de superar els límits permesos, s'hauran d'incloure també mesures de correcció i seguiment dels camps electromagnètics al Pla de Vigilància.

18. Les pintures de poliuretà utilitzades en els edificis auxiliars seran necessàriament de base aquosa (low-VOC o zero-VOC), prohibint-se expressament les de base dissolvent per la seva elevada emissió de compostos orgànics volàtils (COV).

19. Una vegada finalitzada la vida útil de la instal·lació fotovoltaica (que es preveu en 25-30 anys) es recuperarà el terreny al seu estat original i es prendran les mesures correctores necessàries per tal d'eliminar o disminuir l'impacte ambiental associat. Això no obstant, si en el termini de 30 anys es vol seguir explotant com a parc, s'haurà de sotmetre a un nou procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.

20. D'acord amb l'informe Servei de Protecció d'Espècies cal realitzar una revisió a l'inici de les obres per tal de comprovar que no hi ha exemplars de tortugues terrestres que puguin trobar-se ocultes i evitar esclafaments per la maquinària. En cas de trobar-se exemplars, s'alliberaran a una zona segura.

21. D'acord amb l'informe de la D.G. d'Emergències s'haurà de redactar un pla d'autoprotecció en el que es recullin i es determinin mesures d'autoprotecció, definint els accessos i àrees de maniobra de vehicles pesats, així com mesures adequades per a la prevenció d'incendis forestals, atès que la parcel·la es troba confrontada a una zona amb risc extremadament alt d'incendi d'acord amb el Departament de Medi natural, a més, s'hauran d'establir les mesures preventives segons el que preveu el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (Decret 33/2015, de 15 de maig).

22. D'acord amb l'informe d'Ordenació del Territori:

L'autorització de la instal·lació fotovoltaica ha d'estar condicionada a l'obtenció efectiva de l'autorització per a la línia d'evacuació

comuna, sense la qual no tendria sentit la instal·lació fotovoltaica proposada.

En l'execució de les obres de la línia d'evacuació s'haurà de tenir cura en la conservació del ferm dels camins, amb els tancaments laterals, amb la conservació dels marges i parets, i amb el soterrament i canalització de les infraestructures per tal que no afectin la seguretat ni l'estructura dels camins, ni tampoc, tant com sigui possible, les arrels dels arbres confrontants amb el camí. Convendria tenir especial esment a no desplaçar ni retirar el material (pedres) provinent dels esbaldrecs de les parets de tancament confrontants. La documentació del projecte, inclòs el pressupost d'execució, haurà de garantir que la barrera vegetal incorpori de manera efectiva totes les espècies indicades a la documentació de l'estudi d'impacte ambiental (EsIA) i en especial a l'estudi d'impacte paisatgístic (EIP), amb les característiques que s'hi indiquen, com a mesures de minimització de l'impacte visual i paisatgístic avaluat. Es recomana una amplada mínima de 5 m de la barrera vegetal, ja que no està definida al projecte.

23. D'acord amb l'informe del Servei de Patrimoni Històric, les tasques que suposin excavació o moviment de terres hauran de fer-se amb seguiment arqueològic, per la qual cosa s'haurà de nomenar tècnic arqueòleg i presentar informe al finalitzar el seguiment. Cas que es localitzessin restes s'aturarà la obra i es notificarà al Servei de Patrimoni que establirà les pautes a seguir. Pel que fa al patrimoni etnològic, s'han de conservar totes les parets seques existents, així com les barraques, clapers i parats, que s'hauran de protegir durant la fase d'obres.

24. D'acord amb l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl:

Durant la fase d'obres s'haurà de complir amb el *Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal*, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8.2.c).

Referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, s'ha de tenir en compte el següent:

L'article 48.6.d de la Llei 43/2003, modificada pel RD15/2022, que prohibeix l'ús d'aquestes màquines quan el risc d'incendis sigui molt alt o extrem (Alerta Foc 4) Es pot consultar a la pàgina alertafoc.caib.es el nivell diari d'alerta per risc meteorològic d'incendi forestal vigent.

Les màquines que es facin servir a terrenys forestals o menys de 500 metres dels mateixos s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.

Respecte a la plantació d'espècies com a pantalla visual utilitzar espècies autòctones que no generin matèria seca en el seu interior, tal i com s'estableix en el projecte, evitant, en tot cas, els *Cupressus*, *Thuja* o similars, per tal reduir la propagació en cas d'incendi forestal.

Es recomana que:

- A l'establiment del Pla i el Protocol per a les afeccions sobre les aus estepàries s'inclouin totes les mesures proposades i es segueixi també les propostes de mesures establertes a l'*Estrategia de Conservación Aves Amenazadas Ligadas a Medios Agro-Esteparios en España* del MITECO publicada al 2022 i a l'Estratègia de Conservació de les Aus d'Ambients Agraris de les Illes Balears.
- La previsió de la recollida de les pluvials a les cobertes de les edificacions que es preveuen instal·lar al parc, amb un sistema recollector de l'aigua de pluja amb el que emmagatzemar l'aigua per a us propi de les instal·lacions
- D'acord amb l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, consultar les guies següents:

Guia sobre contaminació atmosfèrica per evitar emissions de pols

(https://www.caib.es/sites/atmosfera/es/l/documentos_de_interes_calidad_del_aire-780/?mcont=3180)

Guia per reduir al màxim els impactes ambientals

(<https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/calidad-y-evaluacionambiental/temas/evaluacion-ambiental/guiaelaboracion>

https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/evaluacio_ambiental/energias_renovables/documents/CRI)

Es recorda que:

- Per poder utilitzar les aigües regenerades pel reg de la barrera vegetal, i/o la neteja de les plaques, s'haurà de donar compliment del que disposa l'article 53 del Pla Hidrològic de les Illes Balears.
- D'acord al Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, l'acompliment de les mesures incloses en el seu informe no exclou de la responsabilitat dels propietaris/promotors en el compliment de la legislació específica adient segons el tipus d'instal·lació o construcció i en l'ús responsable dels mitjans que puguin ésser causants d'un incendi forestal o dels danys que un incendi forestal pugui causar

Segon. Es publicarà la present declaració d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental.

Tercer. La declaració d'impacte ambiental no serà objecte de cap recurs, sense perjudici del que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant de l'acte d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 41.4 de la Llei 21/2013.

Quart. La declaració d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'autorització del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 23 de març de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Mària Paz Andrade Barberá

